

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2005 vp

Hallituksen esitys laeiksi arvopaperimarkkinalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 14 päivänä syyskuuta 2004 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi arvopaperimarkkinalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 137/2004 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 4/2005 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Seppo Tanninen, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen ja lainsäädäntöneuvos Asko Välimaa, oikeusministeriö

- hallintoneuvos Irma Telivuo, korkein hallinto-oikeus
- hallinto-oikeustuomari Sirkka Heikkilä, Helsingin hallinto-oikeus
- markkinaoikeustuomari Jussi Karttunen, markkinaoikeus
- markkinavalvoja Janne Häyrynen, Rahoitustarkastus
- rikostarkastaja Kimmo Markkula ja lakimiesharjoittelija Nora Laine, keskusrikospoliisi
- johtaja Erkki Kontkanen, Suomen Pankkiyhdistys
- lakimies Timo Rintanen, HEX Integrated Markets Oy
- toimitusjohtaja Markku Savikko, Arvopaperivälittäjien yhdistys ry edustaen myös Suomen Sijoitusrahastoyhdistystä.

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalakia ja Rahoitustarkastuksesta annettu lakia sekä useita muita arvopaperimarkkinalainsäädäntöön liittyviä lakeja. Muutoksien saatettaisiin voimaan markkinoiden väärinkäytötdirektiivi sekä sen nojalla annetut kolme komission direktiiviä.

Arvopaperimarkkinalakiin lisättäisiin sisäpiirintiedon käyttöä ja kurssin vääristämistä koskevat säännökset. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuutta laajennettaisiin ja täsmennettäisiin säännöksiä arvopaperinvälittäjän antamista tiedoista. Julkiseen sisäpiirirekiste-

riin sisällytettävien tietojen katetta laajennettaisiin ja säädettäisiin yrityskohtaisesta sisäpiirirekisteristä.

Rahoitustarkastuksen tiedonsaanti- ja kuulemisoikeutta laajennettaisiin. Rahoitustarkastuksesta annettuun lakiin sisällytettäisiin myös säännökset kahdesta uudesta hallinnollisesta seuraamuksesta eli rikemaksusta ja seuraamus-

maksusta. Henkilöpiiriä, jolle Rahoitustarkastus voi antaa julkisen huomautuksen, laajennettaisiin. Lisäksi siirrettäisiin hallinnollisia seuraamuksia koskeva muutoksenhaku tapahtuvaksi markkinaoikeudessa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 12 päivänä lokakuuta 2004, jolloin direktiivien täytäntöönpano-aika päättyy.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään jäljempänä mainituin muutoksin. Muutokset johtuvat pääosin perustuslakivaliokunnan lausunnosta ja valiokuntakäsittelyn yhteydessä esille tulleista täsmennystarpeista.

Ehdotetuilla säädösmuutoksilla saatettaisiin voimaan markkinoiden väärinkäyttödirektiivi sekä komission tämän direktiivin nojalla antamat niinkutsutut määritelmädirektiivi, sijoitussuositusdirektiivi ja kolmas direktiivi. Muutosten tavoitteena on varmistaa arvopaperimarkkinoiden luotettavuus muun muassa lisäämällä markkinoiden läpinäkyvyyttä ja julkisuutta. Valiokunta yhtyy näihin tavoitteisiin ja katsoo, että ehdotuksessa on kyetty vastaamaan yhteisölaissäädännön edellyttämiin muutostarpeisiin ottamalla huomioon kansalliset hallinnolliset ja oikeudelliset erityispiirteemme. Näihin erityispiirteisiin liittyen esityksessä on tehty periaatteellisia, erityisesti Rahoitustarkastukseen liittyviä, ratkaisuja, joiden täytäntöönpanoa ja vaikutuksia tulee tiiviisti seurata.

Saadun selvityksen perusteella valiokunta puoltaa ehdotuksessa omaksuttuja peruslinjauksia muilta kuin hallinnollisten seuraamusten muutoksenhakua koskevilta osin.

Muutoksenhaun osalta esityksessä ehdotetaan, että hallinnollisten seuraamusten osalta markkinaoikeuden ensimmäisenä tai toisena oikeusasteena antamaan päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta oikeudelta. Sekä markkinaoikeuden että korkeimman oikeuden käsittelyyn sovellettaisiin oikeudenkäymiskaaren hakemusioiden käsittelyä koskevia säännöksiä. Perus-

tuksivaliokunta on lausunnossaan esittänyt muutoksenhakumenettelyä tarkistettavaksi siten, että viranomaisen päätöksestä haetaan muutosta markkinaoikeudelta ja tämän päätöksestä valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuun tulee kummankin oikeusasteen osalta soveltaa hallintolainkäyttölaissa säädettyä menettelyä. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että 3. lakiehdotukseen tämän mukaisesti tehtävät muutokset ovat edellytyksenä lain käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Talousvaliokunta esittää muutoksenhakumenettelyä muutettavaksi perustuslakivaliokunnan esityksen mukaisesti. Näin tehtävien muutosten myötä 9. lakiesitys ei enää ole tarpeen, ja se esitetään hylättäväksi.

Valiokuntakäsittelyn aikana huomiota on kiinnitetty Rahoitustarkastuksen uusiin toimivaltuuksiin sekä uusiin hallinnollisiin seuraamuksiin.

Valiokunta katsoo, että hallituksen esityksen mukaisella tavalla säännellyt kuulemista ja paikalletuloa koskevat toimivaltuudet turvaavat hallinnolliselle valvontaviranomaiselle normaalitytilanteessa riittävät oikeudet puuttumatta kuitenkaan pakkokeinolainsäädännön piiriin kuuluviin toimivaltuuksiin. Ne tulee jatkossakin pysyttää poliisilla ja oikeusviranomaisilla.

Uudet maksuseuraamukset liittyvät tekoihin, joista tällä hetkellä on säädetty rikosoikeudellinen rangaistus. Valiokunta katsoo, että tekojen dekriminointi on tarkoituksenmukaista. Selvyyden vuoksi valiokunta toteaa, että uudet seuraamukset täydentävät nykyistä seuraamusvalikoimaa siten, että se on ankaruusjärjestyksessä:

rikemaksu, julkinen huomautus, julkinen varoitus ja julkisen varoituksen ohella seuraamusmaksu.

Rikemaksun ja seuraamusmaksun rahamääräiset tasot on valiokunnan näkemyksen mukaan asetettu siten, että niillä on riittävää taloudellista merkitystä ottaen kuitenkin huomioon, että kyseessä ovat hallinnolliset eivätkä rikosoikeudelliset seuraamukset. Kuten valiokunta on edellä todennut, seuraamusjärjestelmän toimivuus on yksi niistä uusista periaatteellisista ratkaisuista, jotka edellyttävät erityisen tiivistä jatko-seurantaa. Oikeusvarmuuden lisäämiseksi valiokunta yhtyy niihin käsittelyn aikana esitettyihin näkemyksiin, joiden mukaisesti Rahoitustarkastuksen tulee laatia rikemaksun osalta julkinen ohjeellinen rikemaksutaulukko, josta ilmenee eri rikkeistä ja laiminlyönneistä seuraavan rikemaksun taso.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

2 luvun 7 §. Valiokunta on täsmentänyt 6 momentissa olevaa Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltaa perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti siten, että valtuus kohdistuu vain Euroopan yhteisöjen komission antamien säädösten täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin tarkempiin säännöksiin.

4 luvun 4 §. Pykälän 4 momenttiin on tehty vastaava Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltaa koskeva täsmennys kuin edellä 2 luvun 7 §:ssä.

4 luvun 5 b §. Valiokunta on muuttanut 1 momenttia poistamalla liiketoimen keskeyttämistä koskevan määräyksen. Käytännössä arvopaperinvälittäjän olisi vaikeaa keskeyttää liiketoimetta ilman, että ilmoituksen teko samalla paljastettaisiin.

5 luvun 4 §. Valiokunta on korjannut 1 momentin 3 kohdassa olevan säännösviittauksen.

Pykälän 1 momentin 4 kohtaa on muutettu huomattavaa vaikutusvaltaa koskevan määritelmän osalta. Valiokunta katsoo, ettei huomattava vaikutusvalta, toisin kuin määräysvalta, voi syntyä yhdessä kenenkään kanssa. Samalla valiokunta on korjannut lainkohdassa olleen kirjoitusvirheen.

Listayhtiöiden tilintarkastajat, varatilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöt, joilla on päävastuu rekisterinpitäjän tilintarkastuksesta, ovat usein käytännössä tilintarkastajana tai varatilintarkastajana hyvin useissa yhtiöissä. Sisäpiirivalvonnan kannalta ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa pykälässä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutta koskemaan myös kaikkia näitä yhteisöjä kyseisten ilmoitusvelvollisten vaikutusvaltayhteisöinä. Valiokunta on lisännyt pykälään uuden 4 momentin, jolloin esityksen mukainen 4 momentti on siirtynyt 5 momentiksi ja aiempi 5 momentti vastaavasti 6 momentiksi.

5 luvun 5 §. Valiokunta on korjannut pykälän 1 ja 2 momenteissa olevat säännösviittaukset.

5 luvun 7 §. Pykälän 1 momenttiin on tehty vastaava korjaus säännösviittaukseen kuin edellä 4 §:ssä.

5 luvun 12 §. Valiokunta on rajannut 3 momenttia perustuslakivaliokunnan esittämällä tavalla siten, että laissa olevaa yleistä väärän tai harhaanjohtavan tiedon julkaisemista tai muuta levittämistä koskevaa kieltoa sovelletaan joukkoviestinnässä annetussa laissa tarkoitettuun yleisön saataville toimitetun viestin laatijaan vain, jos viestin laatijan itselleen saama etu tai hyöty on luonteeltaan erityistä. Momentista on myös korjattu kirjoitusvirhe.

5 luvun 15 §. Pykälään on tehty vastaava Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltaa koskeva täsmennys kuin edellä 2 luvun 7 §:ssä ja 4 luvun 4 §:ssä.

Voimaantulosäännös. Voimaantulo- ja siirtymäsäännös on esityksessä kirjoitettu koskemaan vain sisäpiirirekisteriä. Tämä merkitsisi, että liikkeeseenlaskija saisi välittömästi lain tul-

tua voimaan uuden lain mukaisia ilmoituksia, mutta rekisteri olisi päivitettävä vasta kuuden kuukauden kuluttua. Lainkohtaa on muutettu siten, että sama kuuden kuukauden siirtymäaika koskee sekä sisäpiirirekisteriä että ilmoitusvelvollisten ilmoituksia.

3. Laki Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Valiokunta on ottanut huomioon 1.1.2005 voimaan tulleen muutoksen Rahoitustarkastuksesta annettuun lakiin (1311/2004). Muutoksessa lakiin lisättiin uusi 24 a §, minkä vuoksi esityksen 24 a § on muutettu uudeksi 24 b §:ksi.

15 a §. Pykälän 2 momenttia on täsmennetty perustuslakivaliokunnan ehdottamalla tavalla Rahoitustarkastuksen tietojensaantioikeuden sekä alkuperäisten asiakirjojen ja tallenteiden palauttamisvelvollisuuden osalta.

24 b §. Pykälän 4 momenttiin on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämä muutoksenhakumenettelyä koskeva muutos. Valiokunta on myös ottanut huomioon 1.1.2005 voimaan tulleen muutoksen Rahoitustarkastuksesta annettuun lakiin (1311/2004). Muutoksessa lakiin lisättiin uusi 24 a §, minkä vuoksi esityksen 24 a § on muutettu uudeksi 24 b §:ksi.

25 §. Pykälän 7 momenttiin on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämä muutoksenhakumenettelyä koskeva muutos.

26 a §. Pykälän 5 momenttiin on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämä muutoksenhakumenettelyä koskeva muutos.

26 b §. Pykälään on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutoksenhakumenettelyä koskevat muutokset.

26 e §. Pykälään ja sen otsikkoon on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutoksen-

hakumenettelyä koskevat muutokset. Teknisenä muutoksena on lisätty uusi 2 momentti.

Voimaantulosäännös. Valiokunta on lisännyt säännökseen määräykset siitä, kuinka muutoksenhaku ennen lain voimaantuloa määrättävien julkisten huomautusten ja varoitusten osalta määräytyy.

6. Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 48 §:n muuttamisesta

48 §. Sijoituspalveluyritysten toimintamahdollisuuksien turvaamiseksi valiokunta on muuttanut pykälää siten, että sijoituspalveluyritys voi luovuttaa pykälän 1 momentissa tarkoitettuja tietoja myös Euroopan talousalueella toimivalle kaupankäynnin järjestäjälle.

7. Laki luottolaitostoinnasta annetun lain 94 §:n muuttamisesta

94 §. Valiokunta on tehnyt edellä 6. lakiesityksen 48 §:ää vastaavan muutoksen myös luottolaitosten osalta.

9. Laki eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetun lain muuttamisesta

Edellä 3. lakiehdotukseen tehtyjen muutoksenhakumenettelyä koskevien muutosten myötä 9. lakiehdotus on kokonaisuudessaan tarpeeton ja esitetään hylättäväksi. Asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sekä Rahoitustarkastuksen ja markkinaoikeuden seuraamuksia koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan hallintolainkäytölakia (586/1996) eikä eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettua lakia (1528/2001).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että 2., 4., 5. ja 8. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 9. lakiehdotus hylätään ja

että 1., 3., 6. ja 7. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (**Valiokunnan muutosehdotukset**).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 4 luvun 3 §, sellaisena kuin se on laissa 476/1999,

muutetaan 2 luvun 7 § ja 11 §:n 1 ja 2 momentti, 3 luvun 13 §:n 2 momentti ja 14 §:n 2 momentti, 4 a luvun 8 §:n 2 ja 5 momentti, 5 luku, 7 luvun 3 §, 8 luvun 3 § ja 10 luvun 1, 1 a ja 1 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 7 § laissa 740/1993, 2 luvun 11 §:n 1 momentti laissa 105/1999, 2 luvun 11 §:n 2 momentti, 3 luvun 14 §:n 2 momentti ja 8 luvun 3 § laissa 1517/2001, 3 luvun 13 §:n 2 momentti ja 10 luvun 1, 1 a ja 1 b § laissa 970/1999, 4 a luvun 8 §:n 2 ja 5 momentti laissa 797/2000, 5 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä 7 luvun 3 § mainitussa laissa 1517/2001 ja laissa 581/1996, sekä

lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 740/1993 sekä laeissa 751/1993 ja 321/1998, uusi 3 momentti, jolloin aikaisempi 3 momentti siirtyy uudeksi 4 momentiksi, 2 lukuun uusi 7 a ja 7 b §, 4 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 522/1998 ja mainitussa laissa 1517/2001, uusi 4 momentti, jolloin aikaisemmat 4 ja 5 momentit siirtyvät uusiksi 5 ja 6 momenteiksi, 4 lukuun uusi 5 b ja 5 c § sekä luvusta aikaisemmin mainitulla lailla 581/1996 kumotun 10 §:n tilalle uusi 10 § ja pykälän eteen uusi väliotsikko sekä 8 lukuun siitä aikaisemmin mainitulla lailla 476/1999 kumotun 1 §:n tilalle uusi 1 §, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

Soveltamisala

1 §
(Kuten HE)

2 luku

Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonantovelvollisuus

Arvopaperin arvoon vaikuttavat tiedot

7 §
(1—5 mom. kuten HE)

Rahoitustarkastus voi antaa *Euroopan yhteisöjen komission* sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY (*markkinoiden väärin-*

käyttödirektiivi) nojalla (*poist.*) antamien sää-
dösten täytäntöön panemiseksi tarvittavia tar-
kempia määräyksiä (*poist.*).

7 a ja 7 b §
(Kuten HE)

Poikkeusten myöntäminen

11 §
(Kuten HE)

3 luku

**Julkinen kaupankäynti ja muu ammattimai-
sesti järjestetty kaupankäyntimenettely arvo-
papereilla**

Muun julkisen kaupankäynnin säännöt

13 ja 14 §
(Kuten HE)

4 luku

**Arvopaperikauppa ja sijoituspalvelun tarjoa-
minen**

Arvopaperinvälittäjän toiminta

4 §

Arvopaperinvälittäjän, joka tuottaa tai levit-
tää julkisen kaupankäynnin kohteena olevia ar-
vopapereita tai niiden liikkeeseenlaskijoita kos-
kevaa tutkimustietoa taikka tuottaa tai levittää
muita sijoittajille tai yleisölle tarkoitettuja sijoit-
tussuosituksia, on kohtuullisin keinoin pyrittävä
varmistamaan, että tieto esitetään asianmukai-
sesti. Arvopaperinvälittäjän on ilmoitettava tie-
don kohteena oleviin arvopapereihin mahdol-
lisesti liittyvät etunsa ja eturistiriidat. Rahoitus-
tarkastus voi antaa *Euroopan yhteisöjen komis-
sion* markkinoiden väärinkäyttödirektiivin no-
jalla (*poist.*) antamien säädösten täytäntöön pa-

nemiseksi tarvittavia tarkempia määräyksiä
(*poist.*).

5 b §

Jos arvopaperinvälittäjällä on syytä epäillä,
että liiketoimeen saattaa liittyä 5 luvun tai rikos-
lain 51 luvun vastaista sisäpiirintiedon käyttöä
tai arvopaperin kurssin vääristämistä, sen on vii-
pymättä ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastuk-
selle. (*Poist.*)

(2—4 mom. kuten HE)

5 c §
(Kuten HE)

Sijoitussuositusten esittäminen

10 §
(Kuten HE)

4 a luku

Selvitystoiminta

Selvitysosapuoli

8 §
(Kuten HE)

5 luku

**Markkinoiden väärinkäyttöä koskevat
säännökset**

Sisäpiirintieto

1 §
(Kuten HE)

Sisäpiirintiedon käyttö

2 §
(Kuten HE)

Omistuksen julkisuus

3 §
(Kuten HE)

Ilmoitettavat tiedot

4 §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön 3 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan ilmoitusvelvollisen on tehtävään tullessaan neljäntoista päivän kuluessa ilmoitettava yhtiölle:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö;

4) yhteisö tai säätiö, jossa hänellä, hänen puolisoillaan tai *muulla* vähintään yhden vuoden samassa taloudessa asuneella perheenjäsenellä (*poist.*) on huomattava vaikutusvalta;

(5 kohta kuten HE)

Edellä 1 momentissa tarkoitettun ilmoitusvelvollisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava yhtiölle: (Uusi)

1) 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuilla arvopapereilla tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa; sekä

(2 kohta kuten HE:n 1 mom. 7 kohta)

(3 ja 4 mom. kuten HE:n 2 ja 3 mom.)

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan suomalaisen yhtiön tilintarkastajan, varatilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilön, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta, ei tarvitse ilmoittaa yhteisöjä, joissa hänen huomattava vaikutusvaltansa perustuu tilintarkastustehtävään. (Uusi)

(6 ja 7 mom. kuten HE:n 4 ja 5 mom.)

5 §

Arvopaperikeskukseen, arvopaperipörssiin ja muuta julkista kaupankäyntiä järjestävään arvopaperinvälittäjään 3 §:n 1 momentin 1 tai 4 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan ilmoitusvelvollisen on tehtävään tullessaan neljäntoista päivän kuluessa ilmoitettava arvopaperikeskuskelle, arvopaperipörssille tai arvopaperinvälittä-

jälle puolisonsa, vajaavaltainen, jonka edunvalvoja hän on, sekä muu vähintään yhden vuoden samassa taloudessa asunut perheenjäsen sekä 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö sekä seitsemän päivän kuluessa tiedoissa tapahtuvat muutokset. Ilmoitusvelvollisen on liitettävä ilmoitukseensa 4 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa sekä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Arvopaperinvälittäjään 3 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan ilmoitusvelvollisen on tehtävään tullessaan neljäntoista päivän kuluessa ilmoitettava välittäjälle puolisonsa, vajaavaltainen, jonka edunvalvoja hän on, sekä muu vähintään yhden vuoden samassa taloudessa asunut perheenjäsen sekä 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö sekä seitsemän päivän kuluessa tiedoissa tapahtuvat muutokset. Ilmoitukseen on liitettävä 4 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa sekä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Arvo-osuusjärjestelmään liitetyt arvopaperit

6 §
(Kuten HE)

Sisäpiirin omistusta koskeva julkinen rekisteri

7 §

Edellä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten vastaanottajan on pidettävä rekisteriä, josta ilmenevät kunkin ilmoitusvelvollisen kohdalla hänen, hänen puolisonsa, vajaavaltaisen, jonka edunvalvoja hän on, muun vakituisesti samassa taloudessa asuvan henkilön ja 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön ja säätiön omittamat arvopaperit sekä eriteltyinä kaupat ja muut luovutukset (*sisäpiirirekisteri*). Rekisterissä on vastaavasti oltava kunkin ilmoitusvelvollisen kohdalla tiedot 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä.
(2—4 mom. kuten HE)

Yrityskohtainen sisäpiirirekisteri

8—11 §
(Kuten HE)

Kurssin vääristäminen

12 §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Mitä 2 momentin 4 kohdassa säädetään, ei sovelleta sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa tarkoitettuun yleisön saataville toimitetun viestin laatijaan, joka viestin laadinnassa on sitoutunut noudattamaan mainitussa laissa tarkoitettuun julkaisu- ja ohjelmatoiminnassa viestejä laativia henkilöitä ammatillisesti edustavan järjestön ammattikuntaa varten tai julkaisu- ja ohjelmatoiminnan harjoittajan laatimia sääntöjä, jotka vaikutuksiltaan vastaavat markkinoiden väärinkäyttödirektiivin ja sen nojalla Euroopan yhteisöjen komission antamien säännösten vaikutuksia. Mainittua kohtaa sovelletaan kuitenkin, jos viestin laatija saa itselleen *erityistä* etua tai hyötyä tiedon julkaisemisesta tai levittämisestä.

(4 ja 5 mom. kuten HE)

Rajoitussäännös

13 §

(Kuten HE)

Julkisen kaupankäynnin kohteeksi haetut arvopaperit

14 §

(Kuten HE)

Tarkemmat määräykset

15 §

Rahoitustarkastus voi antaa *Euroopan yhteisöjen komission* markkinoiden väärinkäyttödirektiivin nojalla (*poist.*) antamien säästöjen täytäntöönpanemiseksi tarvittavia tarkempia määräyksiä (*poist.*). Rahoitustarkastus voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä 4 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä ja tekoavasta, 6 §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä sekä 9 §:ssä tarkoitetun rekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

7 luku

Arvopaperimarkkinoiden valvonta

Vaitiolovelvollisuus

3 §

(Kuten HE)

8 luku

Rangaistussäännökset

Sisäpiirintiedon väärinkäyttö ja kurssin vääristäminen

1 §

(Kuten HE)

Arvopaperimarkkinarikkomus

3 §

(Kuten HE)

10 luku

Erinäisiä säännöksiä

Johdannaissovimukset

1, 1 a ja 1 b §

(Kuten HE)

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Tämän lain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitetun sisäpiirirekisterin tiedot on saatettava lain mukaisiksi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. *Siihen asti, kunnes sisäpiirirekisterin tiedot on saatettu tämän lain mukaisiksi, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajan lain voimaantulosta, sovelletaan tämän lain 5 luvun 3 ja 4 §:n sijasta omistuksen julkisuuteen ja ilmoitettaviin tietoihin tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä.*

(4 ja 5 mom. kuten HE)

3.

Laki

Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Rahoitustarkastuksesta 27 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (587/2003) 6 §:n 1 kohta, 12 §:n 2 momentin 3 kohta ja 37 §:n 1 momentti,

lisätään lakiin uusi 15 a, 15 b ja 15 c §, 25 §:ään uusi 3 ja 7 momentti, jolloin aikaisemmat 3—5 momentti siirtyvät uudeksi 4—6 momentiksi, 4 lukuun sijoitettava uusi 24 b sekä lakiin uusi 26 a—26 e ja 37 a § seuraavasti:

6 ja 12 §
(Kuten HE)

(3 mom. kuten HE)

15 a §

15 b ja 15 c §
(Kuten HE)

Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

4 luku

(1 mom. kuten HE)

Rahoitustarkastuksella on sama oikeus saada yksilöityä liiketointa koskevia, *valvonnan kannalta välttämättömiä* tietoja, asiakirjoja ja tallenteita sekä jäljennöksiä asiakirjoista ja tallenteista valvottavan ja muun rahoitusmarkkinoilla toimivan lukuun tai puolesta toimivalta, julkisen kaupankäynnin tai arvopaperimarkkinalain 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun kaupankäyntimenettelyn kohteena olevaa arvopaperia, julkisen kaupankäynnin kohteeksi haettua arvopaperia ja arvopaperia, jonka arvo määräytyy julkisen kaupankäynnin tai arvopaperimarkkinalain 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun kaupankäyntimenettelyn kohteena olevan arvopaperin perusteella, koskevaan liiketoimeen tai toimeksiantoon osalliselta sekä muulta henkilöltä, jolla voidaan perustelusta syystä olettaa olevan 1 momentissa tarkoitettua tietoa taikka asiakirjoja tai tallenteita. *Rahoitustarkastuksen on palautettava alkuperäiset asiakirjat ja tallenteet.*

Hallinnolliset seuraamukset

24 b (24 a) §

Rikemaksu

(1—3 mom. kuten HE:n 24 a §:n 1—3 mom.)

Se, jolle rikemaksu on määrätty, voi *valittaa päätöksestä markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.*

(5 mom. kuten HE:n 24 a §:n 5 mom.)

25 §

Julkinen huomautus

(3 mom. kuten HE)

Se, jolle julkinen huomautus on määrätty, voi *valittaa päätöksestä markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.*

26 a §

Seuraamusmaksu

(1—4 mom. kuten HE)

Seuraamusmaksun määrää Rahoitustarkastuksen *esityksestä* markkinaoikeus. Maksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

26 b §

Asian vireillepano ja valmistelu

Rikemaksua, julkista huomautusta, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille markkinaoikeudessa Rahoitustarkastuksen *esityksestä* tai sen *valituksella*, jolle seuraamus on määrätty. *Esitys tai valitus* on tehtävä kirjallisesti.

Esityksen tai valituksen saavuttua markkinaoikeuteen asia on ennen käsittelyä valmisteltava markkinaoikeuden ylituomarin tai markkinaoikeustuomarin johdolla niin, että se voidaan viipymättä ratkaista. Valmistelu ei ole tarpeen, jos *esitys tai valitus* jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana.

Asiaa valmisteltaessa on asiaan osallisille varattava tilaisuus suullisesti tai kirjallisesti vastata *esitykseen tai valitukseen*. Markkinaoikeus huolehtii Rahoitustarkastuksen kuulemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Valmistelu voidaan päättää, vaikka asiaan osallinen ei ole antanut pyydettyä vastausta *esityksen tai valituksen* johdosta.

26 c ja 26 d §
(Kuten HE)

26 e §

Asian käsittely ja muutoksenhaku

Asian käsittelyyn ja selvittämiseen markkinaoikeudessa sovelletaan muutoin hallintolainkäyttölakia. Käsittelyn ja asiakirjojen julkisuudesta säädetään erikseen.

Markkinaoikeuden tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaisissa säädetään. Myös Rahoitustarkastuksella on oikeus hakea markkinaoikeuden päätökseen muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa voidaan myöntää, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi tai jos luvan myöntämiseen on muu painava syy. (Uusi)

37 ja 37 a §
(Kuten HE)

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Julkista huomautusta ja varoitusta koskevaan päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimassa ollessa voimassa olleita säännöksiä. (Uusi)

6.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 48 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 48/2002 ja 79/2003, uusi 7 momentti seuraavasti:

48 §

Salassapitovelvollisuus

Sijoituspalveluyrityksellä on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkina- ja kaupankäynnin järjestäjälle ja kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettulle optioyhteisölle, jotka ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän tur-

vaamiseksi. *Sijoituspalveluyrityksellä on sama oikeus antaa tietoja Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivalle julkista kaupankäyntiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävälle yhteisölle ja Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevalle optioyhteisöön rinnastettavalle yhteisölle.*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

7.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 94 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään luottolaitostoiminnasta 31 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 94 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1340/1997, 45/2002 ja 75/2003, uusi 8 momentti seuraavasti:

94 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkina- ja kaupankäynnin järjestäjälle ja kaupankäynnistä vakioituilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettulle optioyhteisölle, jotka ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi.

Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivalle julkista kaupankäyntiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävälle yhteisölle ja Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitsevalle optioyhteisöön rinnastettavalle yhteisölle.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

TaVM 4/2005 vp — HE 137/2004 vp

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Seppo Lahtela /kesk
vpj.	Jari Leppä /kesk	Jere Lahti /kok
jäs.	Sari Essayah /kd	Klaus Pentti /kesk
	Klaus Hellberg /sd	Antti Rantakangas /kesk
	Reijo Kallio /sd	Martin Saarikangas /kok
	Esko Kiviranta /kesk	Juhani Sjöblom /kok
	Martti Korhonen /vas	Oras Tynkkynen /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.